

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
«POLITICUS» РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
УНІВЕРСИТЕТУ УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА КУЛЬТУРНІ
ВИМІРИ**

16 травня 2022 р.

м. Одеса

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № _
від 26. 05. 2022 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – доктор політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Швець С. Л. - кандидат політичних наук, асистент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Добровольська Г. Д. – студентка 4-го курсу спеціальності «Право» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гладка В. В. – студентка 3-го курсу спеціальності «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку:

С 91 політико-правові, соціально-економічні та культурні виміри : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (м. Одеса, 16 травня 2022 р.). Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально - політичних досліджень «Politicus», 2022. 104 с.

УДК 321(477)(063)

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2022

© Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2022

Родіял Д. О., студентка 3 курсу спеціальності Середня освіта (Історія), ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ТА ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

Політична культура – це різновид культури, спосіб духовно-практичної діяльності і відносин, які відображують і закріплюють національні цінності та інтереси, формують політичні погляди та цінності, знання та навички участі у суспільно політичному житті суспільства [3, с. 268].

Політична культура України пройшла нелегкий шлях від радянської тоталітарної до демократичної. Сьогодні політична культура нашої держави загалом схожа на загальноєвропейські, але має свої особливості, які теж треба враховувати. Деякі лише зароджуються, інші вже відмирають.

Особливістю політичної культури особи в Україні у цілому є й схильність до застосування неконвенційних форм протесту (участь у демонстраціях, страйках) та силових методів розв'язання конфліктних ситуацій (використання фізичної сили щодо політичних супротивників, руйнування приміщень або пам'ятників, які мають символічне значення) [5, с. 69].

На неоднорідність політичної культури в Україні також впливає і регіональний менталітет, зумовлений міжконфесійними відмінностями, особливостями віровчення та культурної практики двох домінуючих релігій нашої країни – православ'я та уніатства. Греко-католики, які здебільшого сконцентровані на заході України, за догматичними вченнями більше тяжіють до західноєвропейського християнства, яке пов'язане з римським правом, поняттям приватної власності, устроєм вільного особистого життя. Для православних, які здебільшого проживають на сході України, характерним є колективістське ставлення до життєвих проблем, прагнення до милосердя, співчуття до нужденних, поблажливості до людських недоліків. Виходячи з цього, ми можемо зробити

висновок, що православні більше підпорядковуються дисципліні під впливом зовнішніх обставин, а греко-католики – внутрішніх [2, с. 135].

Дуже важливим моментом є те, що в Україні існує ще внутрішній поділ на 4 регіони: Схід, Захід, Центр та Південь. У ході історії, ці території належали до різних держав, тому формулювалася різна ментальність та політична культура. Після об'єднання всіх українських територій в одну державу та проголошення її незалежності, розпочався процес об'єднання політичної структури, формування загальної політичної культури. На мій погляд, цей процес триває й досі.

В останні роки значно зріс рівень розвитку громадянського суспільства. Більша кількість людей відчуває свою причетність до суспільно-політичного життя та цікавляться тим, що відбувається в країні [1, с. 66].

У наш час активну роль у житті держави відіграють волонтерські рухи та громадські організації, що стали утворитися після Революції гідності та під час російсько-української війни [6, с. 108].

Але слід розуміти, що зміни в політичній культурі не можуть відбутися миттєво, для цього потрібен час. Політична культура є складним, динамічним, багаторівневим феноменом, який формується під впливом економічних, суспільно-владних, духовних процесів у тій чи іншій державі [2, с. 137-138].

Література

1. Джига Т. Сучасні тенденції становлення політичної культури українського суспільства // Політичний менеджмент : наук. журнал / Голов. ред. Ю. Ж. Шайгородський. – 2011. – № 1. – С. 64-74.

2. Дмитренко М. Особливості сучасної української політичної культури: проблеми визначення // Політичний менеджмент. – 2005. – № 5. – С. 134-138.

3. Єфтені Н.М. Проблеми формування політичної культури в сучасному українському суспільстві // Актуальні проблеми політики. – Одеса: 2014. – Вип. 53. – С. 267-274.

4. Матвійчик А.В. Тенденції розвитку політичної системи сучасної України в контексті європейського досвіду // Наукові записки. – К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2006. – Вип. 30, кн. 2. – С. 329-341.

5. Новікова Н. Є. Особливості формування політичної культури особистості в умовах трансформації суспільства на прикладі України // Наукові записки НаУКМА. Політичні науки. – 2016. – Т. 186. – С. 67-71.

6. Політична культура та парламентаризм в Україні: сучасний стан та основні проблеми. Інформаційно-аналітичні матеріали до Фахової дискусії 14 грудня 2017 р. – К.: Центр О. Розумкова, 2017. – 125 с.

7. Проскуріна О.О. Політична культура України: сучасні проблеми та досвід становлення в умовах глобалізації (питання теорії та практики) // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України. – К.: 2008. – Вип. 37. – С. 124-151.